

17. II. 1932

Plačnina plačana v gotovini

DOMOLJUB

Š I E V. 7. V L J U B L I A N I, D N E 17. F E B R U A R J A 1932 L E I O 45

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani

Kako bo gospodarila naša banovina?

Te dni zborujejo v Ljubljani člani banskega sveta, katerih glavna naloga je, da pripravijo proračun, na podlagi katerega bo banska uprava eno leto gospodarila. Zaradi splošne gospodarske stiske so letos proračun nekoliko skrčili, tako da izkazuje letošnji 111 milijonov 951.978 Din dohodkov in ravno toliko stroškov. Prvotni lanski proračun je znašal 116 milijonov 352.699 Din, a je bil 31. avgusta lanskega leta znižan na 104 milijone 661.899 Din.

Glavne postavke v proračunu so sledečo:

Izdatki	
1. Splošni oddelek in glav. pisarna	7,392.620
2. Upravni oddelek	283.356
3. Kmetijski oddelek	13,503.040
4. Prosvetni oddelek	9,290.021
5. Tehnični oddelek	38,147.918
6. Oddelek za socialno politiko in narodno zdravje	26,129.314
7. Finančni oddelek	10,690.676
8. Oddelek za TOI	2,805.152
9. Komisija za agrarne operacije	1,047.308
9. Rezervni kredit	2,662.573
Skupaj 111,951.978	
Dohodki	
1. Banovinske doklade	31,440.000
2. Trošarine	41,300.000
3. Banovinske davščine in takse	18,010.000
4. Prispevek avtobusnih podjetij	1,500.000
5. Državna dotacija	11,933.747
6. Razni dohodki	7,768.231
Skupaj 111,951.978	
Bilanca	
Skupaj potrebščine	Din 111,951.978.—
Skupaj kritje	Din 111,951.978.—

Iz navedenega je razvidno, da bo banovina največ izdala za narodno zdravje, za ceste, mostove, elektrifikacijo in za kmetijstvo. Večje vsote bodo porabile tudi banovinske pisarne in osobje, prosveta ter odplačila dolgov. Za kritje teh izdatkov bo poleg državne podpore v znesku skoro 12 milijonov prispevalo prebivalstvo banovine v obliki banovinskih doklad, trošarin, davščin in taks.

Naj navedemo nekatere banovinske davščine: doklade na drž. neposredne davke, davščine na pleše in podaljšanje policijske ure, taksa na sečnjo gozdov, taksa na živinske polne liste, trošarina na porabo promoga, troša-

Mohorjeve knjige za leto 1932

II.

V poslednji številki smo govorili o povesti Beli menih, ki bo namenjena predvsem odraslim.

Danes se pa hočemo ozreti na knjigo, ki je bila napisana v prvi vrsti za našo mladino. Naslov ji je:

PRAVLJICE IN POVESTI.

Dostikrat čujemo, da imamo Slovenci premalo res dobrih knjig za otroke. Otroci so dostikrat prav pridni bralci, včasih še pridnejši nego odrasli. Zato pa vsi narodi polagajo največjo važnost na to, da ima mladina na razpolago dovolj knjig, primernih mladi duši, našim malčkom v zabavo in v neusiljiv pouk. Saj za mladino ne storimo nikdar dovolj. Največja žalost za starše je, če nimajo za svoje otroke dovolj živeža ali če jim ne morejo oskrbeti primarne obleke. Toda otroci ne robijo samo telesne hrane; tudi zanje velja Kristusov izrek, da človek ne živi samo od kruha. Otroci rabijo tudi dušne pašne. Naj vam tu povem, kaj je pripovedoval skrben očka o svojih otrocih! Poslušajmo ga!

»Jaz imam hlače prav tako odrgnjene po kolenih kakor po — zadnji oplatil. Kajti ko pridem zvečer domov z dela, imam akoraj ves prosti čas otroke na kolenih in jim odgovarjam na stotera vprašanja. Ko otroci vidijo, da imam zanje čas, se gneto okrog mene in prva želja jim je: »Povejte storijo!« Se preden morem pričeti, vpraša eden: »Ali bo dolga?«, drugi pa: »Ali bo smejavna?« (Ta izraz si je malček kar sam skoval, ker še ne pozna književnega izraza »smešen«.) Povest namreč ni nikoli ne dovolj dolga in ne dovolj smejavna. Po pravici povem, da sem mnogokrat malo v zadregi, kaj naj otrokom povem. Večkrat vzajem v roke kako knjigo s povestmi — zlasti šolske čitanke, iz katerih sem se sam učil kot otrok — in listam po njih. Toda dostikrat ne utegnem, dr. bi pravljice tudi le površno prebral. Samo jaslove pregledam — potem pa pripovedujem, kakor vem in znam; to se pravi: nekaj pravljice ali povesti znam še iz svojih mladih let, nekaj si pa sprosti izmišljujem,

rina na porabo električnega toka, trošarina na vino in alkoholne pijače, davek na šarnico, taksa od prenosa nepremičnin, davščina na lovišča, ribolove in lovske karte itd.

Zasedanje banskega sveta sedaj še traja. Koliko bodo predložene proračunske postavke gg. banski svetniki izpremenili, ne moremo še povedati, vendar ne bo bistvenih izprememb.

tako da je povest dolga in »smejavná«. Pa se mi je zgodilo, da sem bil ves dan tako zaposlen, da sem zvečer prišel k otrokom popolnoma »nepripravljen«. Kaj sedaj? Nisem se mogel ustavljati želji otrok, ki so se s plamtečimi očmi že ves večer veselili povestice — pa sem si začel sam pravljice in povesti izmišljati. Ne vem sicer, kakšne so bile, ker sem jih sproti pozabil — toda otroci so se jih spominjali še par let! Semtertja sem porabil svoje povesti tudi v ta namen, da sem v tej zabavni obliki naučil otroke marsikaj poučnega in lepega, kar jim bo morebiti v življenju še prav prišlo.

No, pogledjte, takegale očka, ki pripoveduje svojim otrokom pravljice in povesti, ki si jih je sam izmislil, imamo tudi v naši knjigi pred seboj. Prav brez šale in po pravici povedano: Janez Rožencvet — kakor se podpisuje pisatelj naše knjige »Pravljice in povesti« — je skrben očka v Ljubljani, ki je svojim otrokom pripovedoval vse polno pravljic, ki si jih je sam izmislil. Mnogo si jih je tudi napisal. Opazoval je otroke, katere povesti so jim bile najbolj všeč. Tiste je potem zbral v posebno knjigo — in to knjigo bo izdala letos v jeseni Mohorjeva družba.

Vidite torej, da je tudi Rožencvetova knjiga vzeta iz življenja in preizkušena. Kakor so bile te pravljice všeč Rožencvetovim otrokom, tako bodo bržkonč zabavne tudi za drugo deco, tudi za vaše otroke.

Prebirali jih bodo pa tudi odrasli, ne samo radi tega, da bi jih pravili otrokom, ampak povesti so take, da je v njih skrit kos življenjske modrosti, ki ga morebiti otroci ne bodo opazili, pač pa bo viden odraslim. Saj je pisatelj izrečno namenil svojo knjigo »za otroke in odraslec«.

Knjiga bo opremljena s slikami. Sprožili smo pri uredniku mohorskih knjig pisatelju Finžgarju to misel, da bi bil na naslovni strani naslikan tudi — Janez Rožencvet, kako pripoveduje svojim otrokom pravljice. Če se bo to zgodilo, bo pa kmalu marsikomu jasno, da je Rožencvet samo izmišljeno ime in da se pisatelj v resnici drugače piše. Kako, tega pa še ne smemo povedati. Počakajmo, da knjiga izide!

Med. univ.

dr. Janez Gantar

je začel s privatno prakso in ordinira vsak dan od 11 ure naprej v Stari Loki Vila »Elicac

PO SVETU

Katoliška cerkev

s Delo Cerkev pri reševanju svetovne krize. Madžarski škof Mikes je te dni izrazil svoje globoke prepričanje, da bo človeštvo prej ali slej sprejelo tisto socialno podlago, ki jo najlepše in z največjimi vtisi oznanja katoliška Cerkev. Katoliška Cerkev bo pri novi ureditvi sveta imela odločujočo besedo, kakor še nikdar.

Rumunija

s Razdolženje malih kmetov. V rumunskem parlamentu je bil te dni sprejet zakonski načrt o razdolženju malega kmeta, oziroma o pretvoritvi kmetijskih dolgov. Dolgovi poselev do 10 ha se znižajo za 50 odstotkov. Pretvorba se vrši 30 let in se obrestuje po 4%. Izvzeti so oni kmetje, ki so obremenjeni samo do 300 lejev. Razdolženi kmetje morajo obdelovati posestva po gotovem načinu, ki ga določiti poljedelski minister. Kmetje s posestvom nad 10 ha se morejo razdolžiti le s privoljenjem upnikov, in se njih dolgovi znižajo za 25%. Tudi drugi pogoji so drugačni: 20 let in 8 1/2%. Vsak kmet, ki ga razdolže, sme prositi za poravnavo, ki jo izvede sodišče brez ozira na upnike.

Rusija

s Umelen dež. Sovjetska vlada je ustanovila poseben zavod za proučevanje novih načinov za povzročanje umetnega dežja. Kakor poročajo sedaj sovjetski listi, se je znanstvenikom posrečilo stisniti vodje pare v zraku in jih izpremeniti v oblake. V ta namen so se uporabili aeroplani, ki so razsipali elektriziran pesek. Praktično se bo umetno povzročanje dežja uporabilo že lefos v osrednji ruski Aziji.

Avstrija

s Koroski deložni zbor je zboroval te dni. Sprejel je nov občinski volilni red. Župan se voli po večinskem volivnem načinu, člani predstojništva za po sorazmerju glasov. Začela se je že tudi razprava o ustanovitvi kmetijske zbornice. Govornik koroske slovenske stranke poslanec Stara je izjavil, da tvori kmetička zbornica napram sedanjemu položaju velik napredek. Kako veliko moč ima koroski deložni zbor!

s 20 kilometrov v zračne višave. Dunajski časopisje poroča tole: Na Dunaju živeči ogrski grof Teodor Zichy, ki je znan avtomobilski dirkač in iznajditelj novega višinskega merila, ing. Ivan Braun, sta izdelala načrt za polet v stratosfero, ki bo uresničen letos koncem marca z denarno pomočjo ameriške družbe. Dvig v zrak se bo izvršil v bližini Dunaja in nameravata letalca doseči višino 20 km. Zrakoplov dunajskih višinskih raziskovalcev gradi tvrdka Riedinger v Augsburgu v Nemčiji, odkoder je bil tudi balon profesorja Picarda. Gondolo balona izdelujejo na Dunaju. Način gradbe gondole se razlikuje od Picardove v toliko, da ima novejša dve steni. Gondola bo na ta način pritrjena na balon, da se bo ločila avtomatično (sama) od balona pri pristanku s pomočjo padala. Padalo bo sta uporabila raziskovalca za slučaj, da bi bil balon uničen v nepredvidenih viharjih.

s To in ono. Do 1400 poslušalcev je prisostvovalo v Borovljah lepemu nastopu slo-

venskih pevskih zborov in borovljskih igralcev. — V Radšah so slovesno sprejeli novega župnika g. Oraša. — Desno roko si je zlomil kanonik g. Janez Vidovic. — Od 18. do 22. januarja se je vršil v Celovcu tečaj za voditelje nemških krščanskih društev. Zadržan so predavali predst. dr. Seipel, bivši minister Schmitz itd. Došel je tudi celovski knezoškof. Tudi za koroske Slovence bi bil podoben tečaj zelo umesten.

češkoslovaška

s Slovaki v boju za pravice svojega naroda. Predsednik slovaške Ljudske stranke Hlinka je izročil vladi spomenico, ki obravnava gospodarsko krizo Slovaške. Sprito gospodarske stiske naj bi država milo postopala pri izterjevanju davkov. Ustavile naj bi se do jeseni rubežni, ki so v toku, in davki naj bi se ne pobirali pri kmetih, ki so jih zadele vremenske neizgode. Vlada naj bi dala na razpolago kmetijske kredite po nizkih obrestih in podprla naj bi zadružništvo. Da se dvignejo cene živini, naj se uvoz tuje živine kratkotrajno prepove. Prav tako je treba prepovedati uvoz živin. Železnice naj se poddržavijo in pri državnih dobavah naj se da prednost Slovaški. Da se omili brezposelnost, naj se razpiše javna dela. Občinam naj se nakažejo posebne državne podpore, da lahko izvedejo zimsko pomožno akcijo. Nadalje zahtevajo slovaški poslanci naj se ustanovi slovaški školski svet in da se šolstvo uredi po bolnandskem načinu; v smislu tega plačuje vlada versko šolo. Vrtno naj se poddržavljene verske šole in odpravi naj se številčna zapora v razredih. Na izpraznjena mesta v državni službi morejo priti v bodoče samo Slovaki in za Slovaško naj se osnuje poseben uradniški red. Končno zahtevajo Slovaki, naj se razpišejo volitve pri bolniških blaginjah.

s Rano. Nadškof olomuški dr. Leopold Prečan je naslovil katoliški mladini pastirsko pismo, v katerem povišuje poštenost in čisto življenje. — 25. let je minulo, odkar obstoja visoka poljedelska šola v Pragi. — Na ustanovnem obnem zboru županske zveze za okraj moravsko-krumlovski je bil izvoljen za predsednika pristaš ljudske stranke. Od 25 županov jih je 14 glasovalo zanj, 8 je oddalo glas agrarcu, trije pa fašističnemu kandidatu. — 34. oktobra na en dan je izvršila oblast v Rikovicah pri Prerovu. — Olomuški nadškof je dovolil, da se vpeje na račun cerkva telefon po vseh mestnih farah in na sedežih dekanjskih uradov. — Nobenih doklad ne bo treba letos plačati prebivalcem občine Bačova pri Boskovicah.

Amerika

s Rano. V Clevelandu se umrl: Janez Vidervol iz Dolenje vasi pri Ribnici, Franc Budan iz žužemberske fare, Marija Gregorčič iz vasi Kumpolje v boštjanski fari in Marija Japel iz tomišelske fare pri Ljubljani. — V Denver, Colo. živeči Earl Martin, se je obrnil na policijo, da mu pomaga izadeliti drznega tatu, ki mu je te dni iz njegove sobe odnesel kovčeg, kjer je imel Martin shranjenih šest svojih reber. Rebra so mu nedavno v neki bolnišnici odvzeli, ker je bil poškodovan pri avtomobilski vožnji; okradenec zatrjuje, da bi ne dal teh reber za noben denar. — V neki tovarni v Pittsburgu, Pa. so naredili prvi poskusni železniški tovorni vagon iz samega aluminija, ki je za 10 ton lažji kot pa sedanji železniški vagoni, kar bo povzro-

čilo večjo naglico pri tovarnem prometu. Za vlak s 60 vagoni bo namreč treba za 600 ton manj materiala.

Drobne novice

Hindenburg bo zopet kandidiral za nemškega državnega predsednika. Nemški fašisti mu bodo postavili protikandidata.

V Bolgariji so bile te dni občinske volitve. Komunisti so veliko pridobili.

Atentat na ekspresni vlak so neznani storilci napravili blizu francoskega Marsella. Peklenski stroj je en vagon uničil. Smrtnih žrtev ni, pač pa več ranjenih.

V cerkvi sv. Petra v Rimu so našli skrito bombo, ki so jo še pravočasno odstranili.

Japonci prodirajo vedno globlje v Kitajsko. Groze s strupenimi plini. Kitajci so se obrnili do panceva, naj on posreduje zanje in da bi mogli zanj.

Velesile so poslate Japonski pismo, naj preneha z bojem proti Kitajski. Japonci ne sluša.

Kitajci so nakleščili Japonce pred trdnjavo Vusung. Od 1500 Japncev se je vrnilo samo 300.

Zaradi protizidovskih nemirov so zaprti za nekaj dni vseučilišča na Dunaju, v Pragi in Bratislavi.

600 milijonov frankov posojila za dobo petih let je dobila v Franciji češkoslovaška republika.

Posetrila se je — valje milijardam dolar — tudi gospodarska kriza v Franciji.

Velike množine železa in svineca v vojne namene kupujejo Japonci v Belgiji.

Poljski premogarstvo ne dobiva več drž. podpore. Zato bo poljski premog v inozemstvu težje konkuriral.

Obrok bankovcev je bil krit 31. januarja v Avstriji 25% v zlatu (teden prej s 28%).

Zaradi težkoc v izvozu hočejo skrčiti svoje obratovanje mlinci in madžarski Budimpeščani.

Denarni položaj Bolgarije bo preiskala še žnj posebna komisija pri Društvu narodov.

Ražno olje gre slabe v prodaje v Bolgariji, etotičsem ljudi proti izguba knub. 50.000 hl vina so spili Čehoslovaki več v letu 1931 kot v letu 1930.

33.872. slušateljsev štejejo letos češkoslovaške visoke šole.

15.550 milijonov parov evrljev je te po slala češkoslovaška republika v inozemstvu.

Nad 15 milijard frankov je že posojila po večni Francija raznim državam.

Umri je znani poljski pisatelj Ignaci Dembrowski.

80.000 ljudi je obolelo na močni lipi v Turčiji.

Sam si je vzel življenje japonski admiral Siozava, ker je bil razvezan dolžnosti poveljnika japonskih vojnih ladij v kitajskih vodih.

Jen, japonski denar na borzah nepredane pada.

23.344.000 ton petroleja so producirali s preteklem letu Rusi.

3000 slučajev španske belezui so se beležili v januarju na Dunaju.

Potres je porušil tretjino mesta (okrog 500 hiš) Santiago na otoku Kubi.

Prvi razred so odpravili na številnih železniških progah v Italiji. Posnemauja vredno varčevanje!

Skoraj 28 milijonov ton sladkorja pridelala letno vos svet.

Najmanj 90% domače pšenice bodo morali porabiti pri mletju francoski mlinci.

Ze nad 2 m snega je padlo v Romuniji. Za 426 milijonov rubljev blaga so nakupili Rusi v preteklem letu v Nemčiji. (En rubelj je okrog 20 Din.)

Ameriški in angleški bankirji so sklenili, da nič ne posodijo za japonsko-kitajsko vojno. — Kaj pomaga, ko so pa še drugi bankirji na svetu!

Avtobus se je prevrnil v jarek pri avstrijski Iglavi. 28 ranjenih.

35 milijonov radio-naročnikov je na svetu, od teh 15 milijonov v Evropi.

V Rim je prišel predsednik bolgarske vlade g. Mušanov.

Zvesta zavesnika Italije sta Madžarska in Bolgarija.

Zenska volivna pravica v parlament je priznana ženskam v Franciji.

Komunistični nemiri so bili ob priliki otvoritve narodne skupščine v grških Atenah.

Uporno gibanje v Indiji baje ponehuje. Če ni to mir pred viharjem?

De krvavih spopadov je prišlo med narodnjakarji in komunisti v avstrijskem Halleinu.

Za ameriškega državnega predsednika bo baje kandidiral tudi katol. duhovnik p. Cox. Vodi 8 milijonov brezposelnih.

Velik potres je bil na otoku Kubi.

Ves obtok bankovecev — okrog 80 milijard — bo v Franciji kmalu krit z zlatom.

Organizacija katoliških žena na Čehoslovaškem je poslala razorožitveni konferenci v Zenevo spomenico za mir in svobodo.

Protizidovske demonstracije so bile na dunajski univerzi.

Cene železa so padle v Belgiji.

Italija pravi, da hoče imeti tako veliko armado, kot najmočnejša država v Evropi.

Državna železnica v Čehoslovaški šteje 177.600 oseb.

Za 10% so znižali mezde premogokopi v severni Franciji.

10 otrok ima že četrtič za švicarskega državnega predsednika izvoljen veren katoličan Motta.

Okrog 68 milijard zlatih mark je doslej plačala vojne odškodnine Nemčija.

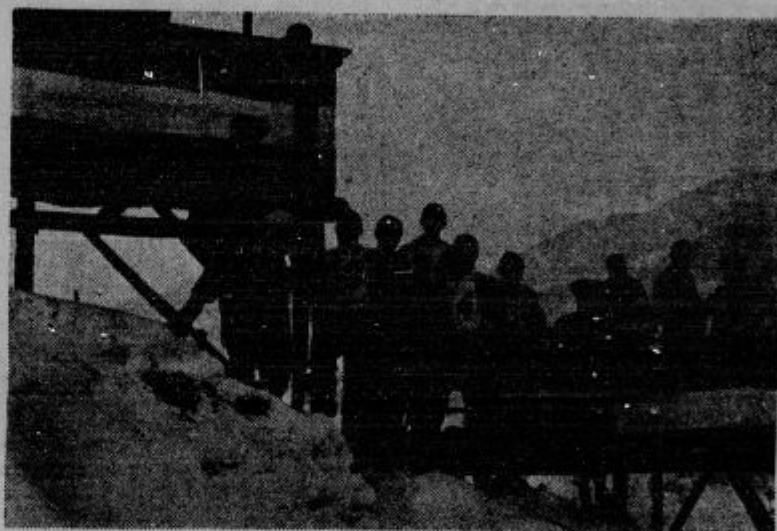
Devo kritcev se zdrav in čil mesi g. Valentin Schäffer, posestnik in bivši župan v Krčevini pri Mariboru. Še na mnoga leta!

Zlato pereko sta obhajala te dni v Mariboru g. Blaž Fischer in njegova zvesta družica. Še na mnoga leta!

Peter: »Vaš oče je pa menda malo naglušen.«

Pavel: »Kaj, naglušen? Oni večer je cel rožni venec klečal na mačkovem repu, pa mačka ni slišala.«

Sedanja zima je pravi raj za smučarje. Nedavno so se v Kranjski gori vršile velike smučske tekme, katerih so se udeležili tudi nekateri inozemski sportniki, ki jih vidimo na sliki.

Dijaki pred sodiščem. Zadnje dni so se na berlinski univerzi vršili veliki dijaški nemiri, ki so imeli politično ozadje.

tidena Anica Lazarjeva, vzorna učiteljica v Domžalah, je te dni zapustila svoje mesto Domžalah in odšla službovat v Čemšenik. Vzorni procvetni delavki in iskreni ljudski prijateljci želimo v čemšenških hribih obilo sreče!

Pridobivate novih naročnikov!

KAJ JE NOVEGA

Osebnosti

d Svoj 90. rojstni dan je obhajal 13. februarja bivši dolgoletni župan občine Krčevine pri Mariboru g. Valentin Schäffer. Bog naj zdravje do skrajnih mej življenja!

d 75 letnice poroke praznujeta 17. februarja g. Ivan Jurca in njegova žena Marija v Gorenjah pri Postojni. Soprog čtje 94, soproga pa 98 let. Naj ju Gospod obrani do skrajnih mej življenja!

d Zlato poroko sta obhajala oni dan Blaž Fischer, nočni čuvaj pri Želez. nabav. zadrugi pri Mariboru, in njegova zvesta družica roj. Krojčeva. Bog ju živi še mnoga leta! leta!

d Premeščeni sodniki. Premeščena sta od mariborskega sodišča župr. sodniški pripravnik dr. Teodor Tominec k okrajnemu sodišču na Vrhniki in sod. pripravnik Leopold Rupnik na lastno prošnjo k deželnemu sodišču v Ljubljani.

d Iz Domal je odšla pretekli teden vrta učiteljica in vzgojiteljica pdč. Anica Lazarjeva. Otroci in starši žalujejo za njo. Gospodična je prestavljena v Čemšenik za Zagorjem.

Domače novice

d Čestitim naročnikom, ki doslej niso poslali naročnine niti za prvo četrtletje tekočega leta, tem potom naznanjamo, da pričnemo te dni z ustavljanjem lista. Kdor se torej čuti s tem naznanilom prizadetega, naj nemudoma nakaze — če ne več — vsaj znesek 10 Din, ako hoče, da mu »Domoljub« še dalje pošiljamo. — Oni p. n. naročniki, ki v teh dneh tudi te malenkovite vaske ne bi zmogli, pa imajo reano voljo poslati naročnino, čimprej bo mogoče, naj to takoj sporoče po dopisnici uprav. »Domoljuba«, da jim lista za sedaj še ne ustavi.

d Gospodarski nasveti za prihodnji teden. Poljedelstvo: Ker je zapadel sneg, so na njihva onemogočena vsa dela. Vendar lahko vzgajamo gnoj in gnojilce na njive in travnike in sicer na saneh. Čistimo in pripravljamo semena. Od koruznih stebel odlučimo za seme le nekaj vrst v snedi, druga namja potrebna za krmno. Ob ustiku dveh vrstimo žitnice, vejemo žito, kar je valno tudi zado, da prečemo žitnega silčarja. V kletih vadržujemo primerne toplote, to je od 3 do 8 stopinj Celzija. Višja gorkota škoduje zlasti semenčnemu krompirju. Živinoreja. Dajmo zdrav živini priljubljenost, da se tudi pozimi, četudi je mraz, vsaj pol ure proste giblje. Če ne drugače, je šenemo nekaj časa od doma in nazaj. Med tem očistimo in suho nastelujemo hlev. Nekatere govedo dolgo ne izgubi dlake, čemer je v glavnem kriva slaba prebava. Dajmo taki živali dobrega stana, soli in otrobi napoj. V tem času dobre živali neredko nša. Čistite! Mla-

da plemenska teleta morajo sesati od 3 do 4 mesece. Polagoma jih privajamo na seno. Ne zabijmo pri tem ne zdrobljen oves in lanene tropine. Zanimarjena vzreja mlade živine so ne snere nikdar več popravili. Vrtnarstvo: Pripravljamo gnoj in zemljo za toplo grede in preskrbimo si semena. Izvršimo potrebne poprave pri oknih za toplo grede. Namazano losene dele z lanenim oljem ali firnežem! Gnoju za toplo grede primesejmo nekoliko listja, ki povzroči, da se toplota bolj vzdržuje. Strižemo žive meje, popravljamo plovce. Sadjarstvo: Zadnji čas je, da naročimo v priznanih drevesnicah sadne dreve, ker bomo sicer dobili manjvredne ostanke. Naročimo cepiče priznanih in za naš kraj primernih sort! Isotlaka kufine polakufente! V pesek z njimi! Na sadno drevje valilnice za pliec! Kletarstvo: Pozor na mlada vina! Pretakanje dočenujemo. Zmerno žveplamo tudi zdrava vina. Kisla vina pretakamo šele koncem februarja. Pretočimo sadjevec. Dopolnjujemo sode.

d Banovinski svet je v petek 12. februarja nadaljeval z razpravo o proračunu in sicer so se gospodje svetniki razgovarjali o socialni politiki in narodnem zdravju. Prihodnjo sejo je ukazal g. ban za torek 16. februarja.

d Ukijeni potniški vlaki. Z dnem 20. februarja preneha na vseh progah voziti nekaj vlakov. Glavni jutranji in večerni vlaki ostanejo.

d 5000 Din izda zdaj vsak član za kidanje smeja mestna občina ljubljanska.

d Skupaj 300000 rumarjev pride vsako leto na Brezje, pa niso mogli doseči, da bi se postaja Otoče imenovala Otoče-Brezje.

d O vozniki čez železniške prehode je izdal g. ban dravske banovine sledečo odredbo: Vsak vozač motornega vozila mora pred železniškimi prehodi že pri tabli, ki ob strani ceste označuje tak prehod, zmanjšati brzino vozila na najmanjšo mero. Ko se približuje prelazu, ki nima zapornice, se mora vozač pred prehodom ustaviti in se pripraviti, če ne prihaja vlak. Kjer so zapornice, a niso spuščene, mora vozač dobro pregledati železniško progo na eno in drugo stran in se pripraviti ali ne prihaja vlak. Če ima železniška proga v bližini ovinke ali so tam tuneli, v zraku, ponoči, ob gosti megli, ali kadar radi kakor druge zapreke ni mogoče pravočasno videti prihoda vlaka, morajo vozniki tudi pri železniških prelazih z zapornicami, ki niso spuščene, zadržati vozilo in se s sluhom pripraviti, ali ne prihaja od katere strani vlak. Prekrški te odredbe se kaznujejo z denarno kaznijo od 10 do 1000 Din, ob neiztirjivosti pa z zapornico od 1 do 30 dni.

d 500000 Din je namenjenik v našem banovinskem proračunu za Solzda kraljevine Jugoslavije. Gospod ban je ob priliki predmetne razprave izjavil, da banovina podpisira in bo podpisala še posebej sukolake telovadnice, če telovadnice v njih šolski otroci in sice ni telovadnice pri šoli.

d Mnogo smeja je padlo pretekli teden po vsej naši deželi in po vsej državi. Nastopil je laud mraz, ponekde do 27 stopinj pod ničlo. V nadaljnjem prorokujejo zopet sneg.

d Šiten mraz prišika zadnje dni po vsej Sloveniji. Skoraj povsod poročajo o 20 stopinjah pod ničlo. Na Boh. Bistrici so imeli

23, v Dravogradu 25, v Brežicah 23, v St. Janžu na Dolenskem celo 27 stopinj mraza. Zanimivo, da je na splošno mraz na Dolenskem hujši kakor na Notranjskem in Gorrenjskem.

d 43 kg težkega soma je ujel v Krki pri St. Jerneju tamošnji zakupnik.

d Neki mladi komunist je prišel iz Amerike domov v Slov. krajino in sicer zelo bogat. Cerkev sovraži, pač pa hvali Rusijo in komunizem. Ljudje pa pravijo, da bi mu morda še verjeli, ako bi začel razdeljevati bogatijo — pri sebi. O tem pa noče mladi komunist ničesar slišati.

d Protestantovske cerkve je tožila bivšega poslanca Kletke Jožefa radi nekega dopisa. Deželno sodišče v Ljubljani je tožbo protestantovske cerkve zavrnilo in bo morala nositi vse pravne stroške.

d »Novine«, glasilo Slovenske krajine, se ne tiskajo v književni slovenščini, temveč v narečju, ki ga govori tamošnje ljudstvo. Gospod Jožef Klekl, bivši narodni poslanec v zadnji številki navedenega časopisa piše, da bo treba počakati v Slov. krajini s književno slovenščino še kakih 10 let.

d Nova odpuste delavstva v Trbovljah napovedujejo.

d Pogrebi so zbežali. V sredo, 10. t. m., bi se imel v Jurkloštru ravno vršiti pogreb malega otroka. Pogrebi z mrličkom so se stali pred cerkvijo ob misijonskem križu. Kar se zapraki s hrba doli velik sneženi plaz, ki je zasul stranska cerkvena vrata in segel do oken. Banovinska cesta je postala neoprehodna na tem kraju. Pogrebi so zbežali z mrličkom proti mežnariji. G. župnik pa je moral iti mazaj v skozi cerkev, zakristijo in mežnarije, da je našel pogrebe. Pogreb se je nato vršil v redu, le da so morali iti pogrebi nazaj grede tudi skozi zakristijo in skozi cerkev, da so obšli plaz.

Med brati Hrvati

d Letos mine 50 let, odkar je bila dozdana stolnica v Djakovu. (1. oktobra 1882.) Gradili so jo 16 in pol let. Katedrala je zgodovinsko delo umrelega vladike Josipa Jurja Strossmayerja.

d Ne poznajo izjem. V stanovanju pravoslavnega duhovnika liča v Orahovici pri Osijeku so eno zadnjih noči vdrli štirje maskirani roparji. Ko so stopili v sobo, v kateri je bil duhovnik, so potegnili samokrese in zahtevali, naj jim duhovnik izroči ves denar. Hič se je od strahu onesvestil. Njegova žena in dekla, ki sta bili v sosednji sobi, sta slišali vse, a niso se oparji zbežali.

d Opačene so nezahke vzporednice na obojih ljudskih šolah po odredbi ministrstva prosvete, ker je obisk premejen. Vsi trije oddelki na treh obojih ljudskih šolah štejejo skupno samo 18 učencev.

d V znanstveni krizi. 300000 Din je manjkalo v letalnju sotsolike mestne kmetice. Uvedli so takoj natančne preiskave, pa

Slabost, utrujenost,

izčrpanost, prevelika občutljivost so pogosto samo posledice pomanjkljive cirkulacije krvi. Tu je zmeraj dobro obnese susuša s Fellerjem Elzfluidom, preizkušnim domačim sredstvom in kozmetikom. Poskusna st. klemica 6 Din, dvojna st. klemica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni st. klemici 62 Din franco pri telarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrj 16. Šavska banovina.

Preparata so prvi slovenski umetci
Vzajemna zavarovalnica
Ljubljana

v lastni palači ob Miholščevi in Marjarykovi cesti

POBUDNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 401. Split, Ulica XI. pulja 22, Beograd, Feinarcova 2

doslej je niso mogli ngetoviti, na kakšen način je denar izgubil.

d Napač. Dne 16. februarja je v Jelbi na Hvaru (primorska banovina) neki neznanec položil pod spomenik Nike Dubokovskega dinamit, ki se je razpočil in porušil spomenik do tal.

d Pa je gre naprej. V splitsko pristanišče je pripeljal grški parnik »Petros Nonhos« in naložil 110 vagonov pšenice za Grčijo. Grški parobrod »Mihailis« je naložil 5500 ton premoga.

d Stare krušne cene ostanejo v veljavi še nadalje v Osijeku vliče prejšnji pekovskih mojstrov za zvišanje. Vsi delničarje odredbe morajo biti cene kruha iste kot moči torej: beli kruh 4, polbeli 3,75, črni 3 Din.

d 175.000 Din, namenjenih za cerkev, a porabljenih v druge namene. Prebivalci v Bešnjacih in z občinskimi dokladami vplačali doslej tudi 175.000 Din za novo cerkev. Občina pa je ta denar porabila za druge potrebe. Cerkevna uprava se je pritožila. Podobne uporabe rednih občinskih dohodkov v neproračunjene svrhe se dogajajo tudi drugod, kar ni prav.

d Solarsko kuhinjo so otvorili v Korčuli, na otoku istega imena. Obed dobiva 40 siromašnih otrok.

d Pod vodstvom prevr. škola je bil nedavno dekanjski sestanek v Dubrovniku. Pretresala so se razna cerkvena vprašanja, za katoliško akcijo je bil izvoljen osrednji odbor. Gospodje so končno sklenili, da se osnuje po mogočnosti v vsakem kraju Vincencijeva konferenca za prehrano revežev.

d Prva hrvatska študentska je tino hranilnici in posejilnici v Dubrovniku. Vliče težkim časom je ta zavod zaključil preteklo leto z 9.800.000 Din dobička.

d Prvi valjni mlin v Osijeku bo te dni prenehal obratovati. Tudi drugim, zlasti mlinom v Sloveniji, se zelo slabo godi.

iz naše prestolice

d Seja vlade se je vršila 13. februarja. V prednes je prišel zakonski predlog finančnega ministra o izpremembah in dopolnitvah zakona o katastru zemljišča, o neposrednih davkih in o davku na samce ter o davčni oprostitvi oseb z 9 otroki. Sklepi, ko to pišemo, še niso znani.

d Bivši ruski poslanik v Beogradu, sedanjí predsednik Društva za varstvo ruskih beguncev gospod V. N. Strandmann odločno zavrača razširjeno vest, da pride v Jugoslavijo novih 60.000 ruskih beguncev.

d Kake je drugod po Jugoslaviji. Dne 12. februarja je bil Sušak ves v snegu. Mraza je bilo že 5 stopinj. Avtomobilski promet je čisto nemogoč. Vlaki prihajajo z vedno večjimi zamudami. Pod železniškim nasipom pri Sv. Ani nad Sušakom so našli zmrznjenega človeka, ki je bil ves zameten v snegu. Ugotovili so, da je ponesrečenec neki Rudolf Kuševli, ki se je z vlakom vračal s Sušaka ter izstopil na postaji Draga, hotel č. Sv. Ani. Med potjo je najbrže padeč, nezavesten obletel in zmrznil. — V Slavoniji je do 1 meter snega. Niti najstarejši ljudje ne poznajo tako visokega snega v Slavoniji. Promet že tri dni počiva. — V Bosni besne veliki snežni viharji. Ponekod leži po več metrov globoko sneg; tod je seveda ustavljen ves promet in naselja so čisto odrezana

od sveta. — Tudi v Hrvatskem Zagorju je toliko snega, da je avtobusni promet čisto nemogoč.

Ne sreče

d Kezolec je zgorel posestniku Ivanu Hriberšku na Ostošnem pri Celju. 10.000 dinarjev škode.

d Veliki kezolec-dvojni je zgorel posestniku g. Vincenciju Hribarju v Viru pri Domžalah. Okrog 70 jurjev škode. Ogenj je bil najbrže podtaljan.

d Na kezolec-dvojnika je nastal požar pri posestniku Jermanu Francu, tevarju pri Novem mestu.

d Hiša je zgorela posestniku g. Matiji Drobničju v Ribnici.

d Dve rebari st je stonil, ko se je vračal iz nočne službe delavec Osolin Anton v Trbovljah.

d Usoda rudarja. V rudniku Lepavina pri Koprivnici je 44 letni rudar Josip Kolarič kopal premog. Nenadoma se je utrgala plast zemlje in zsunila Kolariča. Rudarjem iz sosednjega rova se je posrečilo, da so Kolariča še živega odkopali in ga prepešali v bolnišnico. Njegove rane so tako hude, da bo težko ostal pri življenju.

d Potegnil je iz žepa samokosa. Na neki svatbi blizu Križevcov je bila tudi kmetica Frančiška Gašič. Na kolenih je držala svojo petletno hčerko. Bliki svat je potegnil iz žepa samokosa, ki se je po nesrečnem slučajju sprožil in strel je zadrl deklico v desno nogo ter jo hudo ranil.

d Voz je šel brez prani koč 36 letnemu hlapecu Jerebu Francetu, uslužbenem pri županu na Loket pri Mengšu. Jereb je dobil težke poškodbe in je tem podlegel.

d Petrolejka je padla iz rok in ves skedenj je bil v plamenu. To se je zgodilo na posestvu Amalije Pangercič v Bezečju v Slov. goricah. Hlev in skedenj sta pogorela do tal.

d Do smrti je povzročil avto trgovca Franja Podlipnika iz Tezna pri Mariboru.

d Deklica v plamenih. V Zlatarju na Hrvatskem je postala žrtev strašne nesreče 4 letna deklica. V hiši Ivana Pozaiča, ki je uslužben v zagrebški železniški delavnici, se je zbralo več vaških otrok. Otroci so bili brez vsakega nadzorstva, ker je Pozaičeva žena v zagrebški bolnišnici, drugi odrasli so pa delali izven hiše. Otroci so zakurili peč in se pri tem igrali z zažganim papirjem. Naenkrat je bila vsa v plamenih sosedova hčerka Blaženka. Na strahovito vpitje otroci so prihiteli sosedje in pogasili ogenj na deklici, ki je kakor živa baklja priletela na dvorišče. Takoj so poklicali zdravnika, ki pa ubogemu otročičku ni mogel več pomagati. Deldetce je čez par ur umrlo v strašnih bolečinah.

Novi grobovi

V Račni je umrla v starosti 84 let ga. Marija Boršč, mati ga. Poljšakove. Rajnika je bila dobra mati, zato je vsi, zlasti pa njeni vnuki, zelo pogrešajo. Naj ji bo zemljica lahka!

V Ljubljani je umrl g. Dragotin Polič. — V Ljubljani je preminul g. profesor Avguštin Wester. — Istotam je odšla v večnost ga. Marija Babnik. — V Marija Reki sta zapustila solzno dolino 27 letna Helena Hribar in 75 letni Janez Dolar. — Na Jesenicah so pokopali ravnatelja meščanske šole g. Ivana

Na igra na kolo (razrede!)
Enkratna vloga!

5.000.000 Din

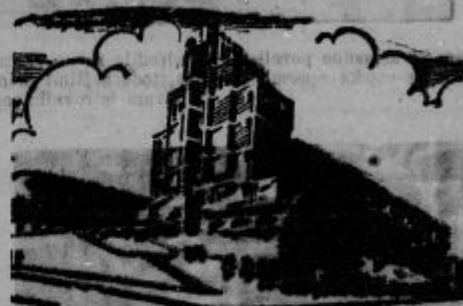
znaša glavni dobitnik

srečke za zgradbo katedrale

delavčeskega društva sv. Vincencija
v Beogradu

Toliko morete dobiti tudi Vi

s vlogo Din 200.— (Dvojna srečka)

Na četrtinske srečke (Din 25.—) odpade od
srednjega glavnega dobitnika

Din 625.000.—

DOBITKI:

2 pr Din 2.500.000.— = Din 5.000.000.—
2 pr Din 500.000.— = Din 1.000.000.—
15 pr Din 100.000.— = Din 1.500.000.—
100 pr Din 10.000.— = Din 1.000.000.—

Zrebanje 1. maja 1932

Cene srečk: Dvojna srečka Din 200.—,
1/2 Din 100.—, 1/4 Din 50.—, 1/8 Din 25.—

Prodajajo: vsi župni uradi, kolekture,
denarni zavodi, cerkvene in dijakovske
ustanove i. t. d.

Glavna uprava: Beograd
Ulica Jovana Kosića 29.

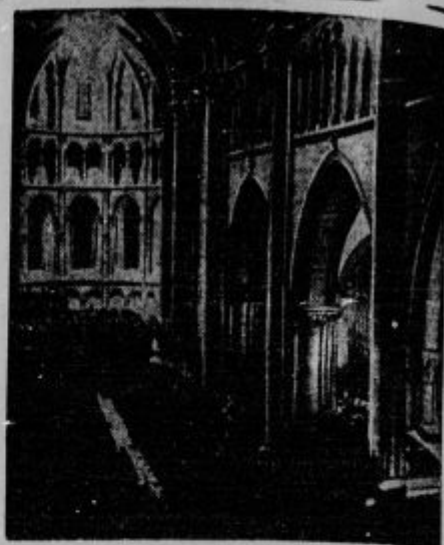
Prodajna podružnica: Zagreb, Trgkova ul. 5

Magyar. — V Vojniku je odšla v večnost 30 letna Kristina Zdošek, žanica blvsoga cvitškega kročika. — Pri Sv. Kupertu v Slov. goricah so pokopali 95 letno bivo velepeseštnico v Gočovi go. Katarino Kraumberger. — V Duplji pri Kamniku je umrl ga. Marjeta Zupani. — Na Jesenicah je preminul tovarniški delavec Martin Šest. — V Ljubljani so pokopali v hladni grob mizarja drvinve železnice g. Antona Ložarja. Naj počivajo v miru!

d V Reševu pri Obzelsu je umrl v Gospedi 82 letni župnik g. Stjepan Kalamari. Zelo se je zanimal za kmetijstvo. Mnogo je žrtvoval za svoje obsežno knjižnico. Ko so ob grobnici leta 1918 udarili v župnišče razgrajali, da bi plenili, jih je sivolasi župnik pričakoval s sv. razpelom v roki in kazoč na ljuščino-dejak »To je moj denar.« Vse prihranke je zapustil revnim dijakom. Naj počiva v miru!

Nemško armadno poveljstvo je odredilo ravno za časa razorožitvene konference svoje letošnje vaje. Nemška vojska opremljena z najmodernejšimi pripomočki je na teh vajah dokazala, da je ključ omejitvam mirovnih pogodb, na višku...

V katedrali sv. Petra v Zeneji se je ob otvoritvi razorožitvene konference vršila svečana služba božja. Udeležili so se je zastopniki skoraj vseh držav, ki so med svojimi delegati poslale odlične katoliške politike in strokovnjake.

Obsojena zdravnik. V znanem procesu v Lübecku se je dolgo časa vršila razprava proti mnogim zdravnikom, ki so dajali otrokom mesto pravih injekcij, zastrupljene, in je okrog 60 otrok radi tega umrlo. Obsojena sta bila profesor Deyk (levo) na leto dni ječe, njegov asistent dr. Alststaedt (desno) na poldrugo leto ječe.

Šest milijonov žena zahteva mir. Zastopnice ženskih organizacij iz vseh držav na svetu so lani zbirale podpise za mir in popolno razorožitev. Zbrale so nad šest milijonov podpisov žena, ki so jih ob otvoritvi mednarodne razorožitvene konference izročile predsedniku Hendersonu. Kakor je videti na sliki, je bilo teh podpisov skoraj za en vagon.

Redek fotografski posnetek. Prejeli smo fotografijo, ki jo je posnel vojaški zrakoplov ob izbruhu vulkana Guatemala, ki je porušil večje mesto Santiago.

V vsako hišo Domoljuba!

Predsednik nemške vlade Brüning (desno), ki zelo uspešno vodi krmilo nemške države, v pogovoru s predsednikom razorožitvene konference Hendersonom (levo).

Edgar Wallace, angleški pisatelj kriminalnih romanov, je umrl v Kaliforniji.

200 letnica rojstva Washingtona. 22. februarja bodo slavili 200 letnico rojstva Washingtona, prvega predsednika Združenih ameriških držav. Dasirano rojen Anglež, je nastopil proti londonski vladi in stopil na čelo gibanja za osamosvojitve Amerike. V začetku se je njegova borba proti mogotim Angliji zdela smešno predrzna — danes je vzgled vsem narodom, ponižanim in razžaljenim...

Razno

d Vedno bele zobe obdržite s stalno uporabo Chlorodont zobne paste (tuba 8 Din) in ako obenem uporabljate pripravno Chlorodont zobno ščetko. (Posebna oblika.) Poskus Vas bo prepričal.

d Izvez živine v Italijo. Kmetijski ministarstvo je uredilo v sporazumu s italijanskimi oblastmi promet z živino iz naše države v Italijo in obratno preko obmejnih postaj Bohinj, Bistrica in Podbrdo. Po teh dogovorih bomo lahko živino preko obmejnih postaj izvažali in uvažali samo ob četrtkih. Opravičenci so dolžni, da javijo pošiljko živine vsaj 24 ur prej italijanski carinarnici v Podbrdu.

d Doraščajoča mladina naj zavziva zjutraj kozarec naravne »Franz-Josef« grentice, ki dosega vsled svojega učinkovanja kot čistilo želodca, črev in krvi zelo zadovoljive uspehe pri deklicah in dečkih. Na otroških klinikah se uporablja »Franz-Josef« voda že pri malih, češče zelo zaprtih bolnikih. »Franz-Josef« grentica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Dražba kož divjadi se bo vršila dne 21. marca t. l. v prostorih Ljubljanskega velesejma. Dosedanji kožuhovinarški sejmi, ki jih prireja lovsko-prodajna organizacija »Divja koža«, so pokazali vso veliko važnost te skupne prodaje. Tudi letošnja januarska dražba kož divjadi je navzile neprilika, ki jih povzročila sedanja splošna kriza, dobro uspeła. Krže, prodane na dražbi, so dosegli za 20 in še več odstotkov boljše cene od kož, ki so jih posamezniki prodali v prostem kupčevanju. Kdor ima kože, naj jih pošlje nemudoma ali najkasneje do 15. marca t. l. na naslov »Divja koža«, Ljubljana, velesejem.

d Znani trgovski dom Stermecki v Celju je izdal veliki novi ilustrirani cenik, ki je umetniško tako na višku, da dela jugoslovanskemu tiskarstvu, slikarstvu in trgovstvu samo čast. Natis cenika je oskrbela Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

d Vzajemna zavarovalnica. Nekateri brezvestni agenti tujih družb in neuki ljudje spravljajo naš zavod v zvezo z Vzajemno pomočjo v Ljubljani, pri kateri se je vršila pred kratkim preiskava. Naše zavarovanje vljudno opozarjamo, da naš zavod z Vzajemno pomočjo in sličnimi ustanovami nima ničesar skupnega. Vzajemna zavarovalnica je redna zavarovalnica in stoni njeno poslovanje na zavarovalno tehnični podlagi.

d Domače delo in kriza. Opozarjamo na oglas Domače pletilne industrije Maribor, Trubarjeva 2. Pletilni stroj »Regentin« nudi vsem, ki imajo veselje do dela, možnost lepšega zaslužka.

d Šumski delavci za šumsko industrijo Zingal v Turčiji se več ne potrebujejo. Izseljeniški komisariat v Zagrebu sporoča, da je odpotovanje za enkrat nemogoče.

d Odsranitev neokusnega sobnega obloška? Zelo enostavno: Najprej očistite zobe z znano Chlorodont zobno pasto in nato jih izperite s grgraje z Chlorodont ustno vodo. Tuba Din 8.

Sodnik: »Ali ste v vaši rodbini pri kom opazili znake duševne omejenosti?«

Zena: »Da, pri mojem možu. On namreč še danes misli, da je on gospodar v hiši.«

Preddelavec: »Kaditi ne smete, kadar delate!«

Delavec: »Saj zdaj ne delam.«

PO DOMOVINI

P. n. upravništvo

»Domoljub«, Ljubljana.

Podpisani se toplo zahvaljujem za podporo v znesku 1000 Din, s katero mi bo olajšana škoda, ki sem jo utrpel pri požaru dne 24. januarja pri Šv. Valburgi št. 1. Smlednik, dne 11. februarja 1932.

Jermaj Potočnik, s. r.

Kriza.

(Davča.)

Gospodarska kriza — mnogi pravijo kar griša — ima res silno moč tudi na planinah. Blizu šestdeset družin nas je in imamo le eno krčmo s trafiko, pa smo lani popili vina za skoraj skoraj 15 jurjev manj kot predlanskim. Pri tobaku smo pa v istem času šli nazaj kar za celih 17 jurjev. Do naših listov pa kriza še ni mogla: lani smo celo napredovali in tudi letos ne zaostanemo znatno. Vse to je Davčarjem v čast in ponos!

Popravek.

(Naklo.)

Zadnjič smo se prezgodaj pohvalili, da so se za letošnji predpust vsi spametovali. Pa žal ni bilo res. Kar na dveh krajih so imeli na pustni terek bal: v Strahinju in v Naklem. Cudili smo se temu. Bog ve, ali je oblast kaj vedela? Bi bilo dobro poizvedeti. — Toliko kot popravek na zadnjo notico. — Pa morda drugič kaj bolj veselega.

Prosvetno društvo.

(Preeka pri Medvodah.)

Pustni čas je minil brez kričečih maskerad in plesov. Nismo pa bili zato otožni in kišni. Nasmejali smo se parkrat prav pošteno v naši dvorani. Še na krizo smo pozabili, ki nas tare. Pa kaj bi tarnali, najhuši meseci so menda že za nami. Blíža se vesela pomlad, katera nam prinese dela in jela. V postnem času je naša gospodárna režiserka začela pripravljati prelepo pasijonsko predstavo. Videli bomo apostole, Marijo, Jeruzalemske žene, Juda Iskarijota, rimske vojake in farizeje in od mrtvih vstalega Zveličarja, ko se prikaže Magdalení. Predstavo uprizorimo prvič na tiho nedeljo ob 3 popoldne.

Društvo.

(Dev. Marija v Polju.)

Dramatični odsek našega prosvetnega društva vprizori v nedeljo 21. febr. ob 4 pop. Jalenovo igró »Dome«. Režijo vodi g. pisatelj sam. Ze ime igre pomeni, da je ne vsebina vsesokoj ljubezen do domače grude. Igra je bila pred več leti na našem odru z velikim uspehom igrana. Med odmori igra godba na pihala. Vstopnina navadna. — V ponedeljek 22. febr. ob 8 zvečer ima društvo delavski prosvetni večer. Na sporedu je poleg petja, godbe tudi predavanje o delavskih aktualnih vprašanjih. Predavatelj pride iz Ljubljane. Delavski prosvetni večer posetijo tudi člani zaloške Krekove mladine s svojim tamburaškim zborom. Člani prosvete vstop prost. Nečlani 2 Din vstopnine. Vabijo se predvsem delavci, da posetijo ob prirreditvi.

Tabor.

(Dol pri Ljubljani.)

Ker sem letošnje Mohorjeve knjige že vse prebral, posežem rad po starih letnikih in jih nanovo pregledavam. Prav zanimiva je »Zgodovina slovenskega naroda«. Pri poglavju o taborih v turških časih sem pazil, če bo tudi naš tabor omenjen, a nisem nič našel. Seveda, vsi ne morejo biti opisani. Zanimivo je, da tabor, ki se še danes nčhaja med vasmi Kleče in Gostinca, še prav nič ni izgubil svojega obsega, čeprav je Sava na obeh straneh večkrat strugo menjala. Še pred nedavnim časom se je moglo videti jarek, po katerem je bila voda izpod vasi Gradolje okoli tabora napeljana. Na severni strani je stala cerkev sv. Martina, tako pravi ustno sporočilo. Prejšnja leta so okoličani tod večkrat kopali, da bi našli zaklad. Zaželjeni lonec cekinov se ni hotel pokazati. Res je, da so danes hudi časi, ali vendar so bili takrat, ko je svet moral iskati zavetja po taborih, še mnogo hušji.

Misijon.

(Hotič.)

Po prizadevanju našega g. župnika se je pretekli teden vršil pri nrs sv. misijon, ki sta ga vodila dva č. o. jezuita iz Ljubljane. Lepo vreme je pripomoglo, da so se farani v velikem številu udeleževali govorov in misijskih pobožnosti. V četrtek zvečer se je vršila sklepna pobožnost. Zares krasna je bila procesija z gorečimi svečami. Kresovi na bližnjih gričih, slovesno zvonjenje, petje pevskega zbora, vse to je v naših srcih budilo iskreno hvalečnost do Boga, za vse prejete milosti Bog daj, da bi sv. misijon imel trajen uspeh!

Novo pokopališče in druge zanimivosti.

(Šmarjeta.)

Pri »Domoljub« ste gotovo že zgrešili ime »Šmarjeta«. Pa kljub temu nismo taki, da bi nas vrgli v koš! Kaj hočem povedati? To pred vsem, da hočemo imeti novo pokopališče. Res, da beseda pokopališče ni tako privlačna, kakor cerkev, katero smo pred par leti zgotovili in jo tuji občudujejo in je naš ponos. A na gmajni pa vendar nečemo biti pokopani! S prižnice je najprvo padlo bodrilo, da naj nakopljemo peska. 62 nas je en dan bilo v »pongih«. Za sredo po Svečnici so bili naprošeni vozniki. Nič več in nič manj kot 30 voznikov je dovažalo pesek na farovski dvorišče. To ti je bil semenj in vpitje: »hate in »hajuju bruc! Kmalu bomo začeli izdelavati cementne bloke za pokopališki zid. Za cement smo se že priporočili Trboveljski premogokopni družbi. Upamo, da nam bo šla na roke z znano ceno. Delali bomo vse v lastni režiji, samo da ne bo toliko stroškov, katerih je že itak čez glavo. Denarja ni od nikoder, ker ne moremo prodati vina, zastoj ga pa tudi ne damo. Toliko moški smo pa še! — Balj smo se, da nam bodo naprtili novo šolo. Pa so vendar oblasti spoznale, da v teh časih ni misliti na milijonsko stavbo, zato so poslele sporočilo, da se zidava nove šole odgodi dotlej, dokler ne bodo nastopile boljše razmere? — V ponedeljek pred Svečnico je na Koglem zgorela Juršičeva stanovanjska hiša, med tem ko sta šla gospodar in gospodinja v Novo mesto. Oročniki so menda požigalu že na sledi — V Holandiji v Limburgu se je smrtno ponesrešil naš rojak Vričič Janez iz Sel. Starši so od ondotne zavarovalnice prejeli 500 holandskih goldinarjev. — Do svečnice je naša fara narasla za 17 novorojenčkov. Najbolj se postavi Kupljenikova družina iz Toplic, ki je te dni sprejela v svojo sredo že sedmega fantka. — Zenimo se pa sira šansko malo, še bolj se pa branimo umirati. Pač pa radi bremo. Kljub vsej denarni »griži«, nas je pri porojeniku naročenih 137 na »Domoljub«, 82 na »Bogoljub«, 28 na »Glasnik S. J. c. Na Mohorjeve knjige, katerih je za 20 Din cel kup, se bomo pa ta mesec naročili. — V nedeljo smo začeli z duhovnimi vajami za dekleta. Upamo, da so se jih prijele besede in navodila g. patra Otona iz Novega mesta in da bodo v zamajrejši še bolj pridne.

Smrt kosi.

(Šmihel pri Novem mestu.)

Nedelja 7. februarja ostane našim faranom v spominu. Ta dan smo imeli kar pet mrličev v župniji. Dan pozneje pa tudi ne bo tako hitro pozabljen v podružnici Smolenja vas. Trije pogrebi natenkrat Morebiti se kaj takega v Smolenji vasi še ni pripetilo, odkar pokopavajo ranjke na smolenško božjo njivo. Pač se oglašajo prepogosto sestra smrti! — V ponedeljek je bil prežalosten pogreb Mavsarjeve matere iz V. Ikega Slatneka. Še pred enim tednom zdrava in kr. jka mati je zbolela nenadoma na malem zastrupljenju. Kljub zdravniški pomoči je morala umreti mati 18 otrok. Naj bodo te skromne vrstice napisane v Domoljubu v spomin Mavsarjevi materi in v tolažbo številnim preostalim! Saj je bil »Domoljub« vedno bližnji prijatelj Mavsarjeve hiše! Vesel je moral biti vsakdo, kdor je imel priliko opazovati lepo družinsko življenje pri Mavsarjevih. Vesel posebno še takrat, kadar se je množičevliva družina zbirala okrog Mavsarjeve matere, katera je bila svojika otrokom takorekno vse: veselje, zdravje, solnce! Naj bi bila prišla kaka moderna mestna dama, ki se tako boji otrok, pogledat na Mavsarjev dom! Našla bi bila, kako blagodejno vpliva na zdravje človeka vera in življenje po krščanskih načelih. Tu je bilo doma zdravje, zadovoljnost, pa tudi ljubezen, katera se žrtve ne boji. Mavsarjevi materi bodi ohranjen časten in hvaležen spomin!

Letošnja potovanja Prosvetne zveze

1. V Dultia na evharistični kongres potujejo izletniki Prosvetne zveze skozi Pariz in London. Odhod iz Ljubljane 19. junija. Dne 30. junija se vrnejo v Ljubljano. Vožnja, stanovanje, prehrana, avtobus, zapitnine, vstopnine znašajo 7000 Din. Za ta izlet se je treba prijaviti na tajništvo Prosvetne zveze, Mladučeva cesta 5 do 1. marca. Obenem s prijavo je treba vpslati 1. obrok 1000 Din.

2. Potovanje v Sirije, Sv. Deželo in Egipt bo letos od 2. do 24. maja z ladjo M.S. Monte Rosa. Stroški za to potovanje znašajo od 8 do 10.000 Din. Kdor se želi udeležiti tega potovanja naj se prijavi pri Prosvetni zvezi do 1. marca. Pri prijavi je treba položiti prvi obrok 1000 Din, celo svoto pa je treba plačati 2. aprila t. j. en mesec pred odhodom.

3. Romanje v Čenstohovo in na Velehrad. Izletniki odpotujejo iz Ljubljane 26. junija in se vrnejo 2. julija. Na tem potovanju obiščejo Dunaj, Krakow, Wawel, Veličko, Čenstohovo, Katowice in Velehrad. Vožnja, prehrana, stanovanje, avto, vstopnina in najemna stane vse skupaj 1800 Din. Za to potovanje je treba prijaviti do 15. majnika, ko se uplača tudi prvi obrok v znesku 500 Din.

4. Po sinji Adriji, to je od Sušuka, Kotora do Celinje se bo vršilo potovanje od 13. do 19. junija. Izletniki obiščejo vse znamenite kraje ob dalmatinski obali, kakor Šibenik, slapove reke Krke, Split, Dubrovnik, Lokrum, Kotor, Celinje ter otoke Korčula, Hvar, Rab itd. — Stroški za to potovanje so 1700 Din. Priglasiti se je treba do 1. junija, plačati je treba 250 dinarjev za prvi obrok.

5. Binkoštni izleti so predvideni na Korško z avtobusom čez Jezerstvo, k Gospe Sve-

ti, v Celovec, na Vrbacko in Osojsko jezero, Kanzelberg, Podkorenska sedla, Kranjska gora, Ljubljana. Vsi stroški za ta izlet znašajo 400 Din, izzemaj vožnje na Kanzelberg.

6. Binkoštno romanje na Trsat in izlet z ladjo na otok Krk. To potovanje je mišljeno za široke ljudske sloje. Podrobni načrt tega romanja objavimo, ko bo dovoljena polovična vožnja.

Spolna zdržnost ni zdravju škodljiva!

Nravna propalost v spolnem življenju, ki znači in prepaja novodobno književnost in umetnost, gledališče in druge zabave, večkrat opravičujejo svoje protinravno početje, češ, da je spolna zdržnost protinravna in zakonska čistost nemogoča in da obe nasprotujeta zdravstvenim zahtevam ter svobodnemu pojmovanju življenja.

Kaj pa pravi k temu resna medicinska veđa? On ne pozna nobene resne bolezni, ki bi izvirala iz spolne zdržnosti, pač pa je nepregledna vrsta hudih in najhujših bolezni, ki nastajajo zavoljo spolne razbrzdanosti. Take heremo pri svetovno znanem profesorju Forelu (ki ni krščansko orientiran po svojem svetovnem nazoru): »Mlade ljudi treba navajati (»trenirati«) na delo in vzor ter pomisliti, da se pri mladeničih izravna spolna zdržnost na neškodljiv način tako, da narava sama po sebi zadosti v sanjah, dokler ni mogoča poroka; to je daleko najbolje in tako se prepreči okuženje družin s spolnimi boleznimi.«

Isti učenjak svetovnega slovesa pravi na drugem mestu: »Močna spolna dražljivost prinaša neskončno več zla kakor nedostajanje ali slabotnost spolnega nagona. Zategadelj velja kot glavno zdravniško navodilo čim največ

možne zatiranje ali vsaj čim največja zmernost v zadovoljevanju spolnega nagona in ne vračanje h koristnejšim toričem življenja. — Za pričo pokličimo še drugega moža, edičnega Američana A. gleka, profesorja za notranjo medicino v Orfordu W. Osterja, ki piše v svojem klasičnem učbeniku: »Oseban čistost življenja je one prepričevalno vodilo, ki je moramo priporočati mi kot zdravniki. Spolna zdržnost utegne biti težka — temu težja ko drugemu — toda da se prenašati, in naša dolžnost je, to zažičevati mladim in starim, ki iščejo pri nas sveta v spolnih vprašanjih. Gotovo je, kakor pravi sv. Pavel, bolje se poročiti, nego zgorevati v ljubeznemsku zablju, če pa prvo ni mogoče, so poleg oltarja Nečistosti še drugi oltarji, ki more na njih mladina darovati svoje žrtve. Dve reči sta od petih sredstev, ki jih je priporočal zdravnik Rondibilis Pamerge, posebno sposobni, da krojita čutno slo; trdo delo telesa in trdo delo duha. Lenoba je mati vseh grehot.«

Da, resno delo, duševno ali telesno je poleg nadnaravnih sredstev (molitev in sv. zakramentov) edino uspešno sredstvo proti pomelkuženju in poltenosti.

Ne le mogoča je sveta čistost, ampak za telo naravnost zdrava; nečistost pa pokvari telo, izpodkopava zdravje in je vzrok groznim boleznim. Zdravnik Hlufeland pripoveduje o mladeniču, ki je trdil, da je nemogoče čisto živeti. Prepusil se je nečistosti, — in kaj se zgodi? Ko je bil star šele dvajset let, je bil kakor starček, v petindvajsetem letu je že umrl, sit življenja. Dunajske otroška bolnica je l. 1929 zdravila 139 spolno bolnih otrok; mestni skrbstveni zavod v berlinskem predmestju Neuköllnu je v l. 1925 oskrboval 97 takih otrok pod 14 letom. — Nasprotno so profesorji na vseučilišču v Erlangenu pisali še l. 1903 visokošolcem v odprtem pismu: »Zdrž-

RAZNO

Prebivalstvo čeških mest. Od 33 čeških mest, ki imajo nad 20.000 prebivalcev, sta zadnjih 30 let posebno dve močno narasli: Moravska Ostrava (1929) in Zlín. Prebivalstvo Moravske je pomnožilo za 447 odstotkov, prebivalstvo Zlina pa, kjer ima leta svoje podjetje, za 58 odstotkov. V treh mestih se je število prebivalstva od leta 1880. dalje strojilo in sicer v Korymbu (270 odstotkov), v Rodersbachu (223 odstotkov). Prebivalstvo Praga se je pomnožilo v zadnjih 50 letih za 170 odstotkov, v Brnu za 141, v Bratislavi za 158 in v Olomouci za 179 odstotkov.

Čestitica deklica sama potovala. Iz Zagreba potuje do ameriškega Chicaga, ki je popolnoma sama pripravila potovanje šestletna Helena Suhank. Na vsakem kolodvoru jo je pričakovala njena mati, njen oče, njen oče. Vojak, in njen očim. V njen očim, ki je deklice vedno tako vesel, kakor mati sama, je povedal, da se sprva deklica ni hotela prepovoriti, da ni hotela zanesti svojo staro mater v Zagrebu in

Sheehan:

9

MOJ NOVI KAPLAN

Bitra Champion je sedela v velikem salonu. Visoka, široka okna so odpirala pogled na temno, umazano močvirje, ob katero je morje jasno sačrtalo svoje meje. Mirno je šivala malo oblekco za ubogo kmečko deklico, ki je živela nekje v gorah. Preko plemenitega, nežnega obraza se ji je prikradel strah velike skrbi, kot bi negotova bodočnost gna'a preko njenega obraza senco pretekega zla. Zakaj naj bi se neki bala, saj je nihče ne sovraži, nasprotno, vespovsod jo na vso moč hvaleže in slavijo. Ali ni ravno plemenitim in usmiljenim ljudem usojeno, da po njihovih hrbtih najpogosteje udarja bič usode, ki se ga prav dobro zavedajo kljub zunanji sreči in vedno nevim uspehom? Bitra je véasi pogledala proti vratom ali prenehala z delom, da bi prisluškovala korakom, ki so se približevali. Slušala je očetov težki korak na hodniku. Stopil je v sobo in hitro zaprl vrata.

»Vedno sama, draga moja? Desetico, no pa kaj praviš desetico, funt dobiš, če mi odkriješ svoje misti?«

»No, dobro očka! mu je hitro odgovorila. »Ravne prav. Moja stanarnica je prazna in prav nič se ne bom branila desurja.«

»Si že zopet iztaknila kakega norca v hribih, ali srečala na cesti kakega ničvrednega potepuha, ki ti je natvezal vse mogoče.« ji je odgovoril, a se kmalu pomiril. »Boš že dobila! Stopil je k nji in ji ljubeznivo gladil lase. Neudoma se mu je glas spremenil.

»Lačen sem kot volk. Bitra, ali bi mi ne prinesla nekoliko čaja?«

Vstala je in odšla v kuhinjo, da bi mu izpolnila željo. Ko je njena visoka, vitka, lepa postava odhajala iz sobe, je dejal sam pri sebi.

»Moj Bog, kako je podobna svoji materi.

Dolg, nizek otok je vstal pred njegovimi očmi. Palmova drevesa so krasila nizki grički in šepetala svoja pesem spodaj ob obali, kjer so se penili beli valovi med koralnimi grebeni in se zaletavali vanje in se mešali z umazano vodo, ki je dotekala iz močvirja. Sreči palm je stala ob obali hišica, v oknih so se bobotile magnolije, okrog hišice so cvetele vrhidiče in mlada trta je prepletala palmove veje. Pripekajoče solnce je zahajalo za pomarančami in hermezinom. Od morja je plihljal prijeten vetrič, ki je razgaljal palmove veje in neurejene kodre deklice, ki je sedela na ozkem travniku pred hišico. Pri nogah ji je sedel mlad mornariški častnik, ki se je v preteklem poletju poročil z njo na nekem gradu in jo pripeljal sam na južno obal, prepričan, da je ta mali košček sveta ves svet in nebesa. Ladjo je pustil v pristanišču, sam pa je prišel, da se ponudi in nekaj tednov, morda tudi mesecev, daleč proč od kulturnega sveta in njegovih neumnosti, v samoti, z naravo in njenimi otroki, katere je privedla ljubezen do plemenite gospe, ki je bila tako prijazna do njih in njihovih otrok. Uboga zemeljska sreča! Le kratko leto in že je bil sam z malim dojenčkom.

»Nisem imel ravno prijetne usode,« je vzdihnil sam pri sebi, »in zato sem jo v svoji ljubezni imenoval Bitra-Grenko. Ime ni najlepše.«

Videl je, da se odpirajo vrata. Vstal je. Vstopila je Bitra in za njo služabnik, ki je nesel čaj.

nost je močoa, nikdar ne škoduje zdravju, marveč koristi duši in telesu.« Tudi zdravniški odsek na vseučilišču v Kristianiji je podal sledečo izjavo: »Po naši izkušnji je popolnoma kriva in napačna trditev, da čistost in zdržnost škodujeta zdravju. Mi ne vemo za prav nobeno bolezen in za prav nobeno slabost, ki bi nastala iz deviško čistega življenja.«

Človeške žrtve na čast bogovom

Kako srečni smo kristjani, ker imamo tako vzvišeno držitev sv. maše! Človek gre v cerkev, je pri maši pobožno pričujoč in skaže Bogu dolžno čast, katero stvar mora skazati svojemu Stvarniku. S kakimi daritvami pa so skazovali in še skazujejo čast svojim bogovom poganski narodi? Višek njihovih daritev so bile človeške žrtve. Izmed mnogih zgledov vzemimo iz zgodovine samo en primer, to je Indijance v Ameriki, posebej rod Aztekov v Mehiki.

V začetku so žrtvovali le malo ljudi bogovom, pozneje vedno več in pred prihodom Spancev v Ameriko so jih klali kar trumoma. Leta 1486, ko so v glavnem mestu Mehike posvetili bojnemu bogu Huicilopthli novi veliki tempel, so baje zaklali do 70.000 ujetnikov. Sprevod teh nesrečnih žrtev je bil dve miljii dolg. V mestu Kolula so na leto žrtvovali okrog 6000 ljudi, v vsej državi pa letno najmanj 20.000. Kadar so Azteke zadele velike naravne nesreče in nezgode, so klicali duhovniki, češ »bogovi so žejni in začelo se je klanje. Človeka so položili na vzbočen kamen, da so bila prsa napeta. Pet duhovnikov je držalo glavo, obe roki in nogi, višji duhovnik — topileus — v rdečem škrlatnem plašču pa je s kamnitim nožem, »letli« imenovanim, prerezal

prsa, iztrgal še živo srce iz človeka, je še gorke dvignil proti solncu in je vrigel k nogam božanstva. Telo so potem razsekali in meso pojedli. V državi Inka (Peru) so iztrgali poleg srea tudi pljuča in še z gorke krvjo so pomazali podobo malika. Meso malih otrok je bila posebna slaščica na mizi mehikanskega cesarja Montezuma, katerega je l. 1520 premagal španski vojskovodja Ferdinand Korteiz. — Španski zgodovinar Bernal Diaz pripoveduje, da je v mehikanskih templih tako dišalo po mesu kot v kastiljskih mesnicah. Ko je Korteiz l. 1921 osvojil vso Mehiko, je našel v raznih templih silno veliko človeških glav ali črepinj. Pri enem samem templu je bilo shranjenih 136.000 glav kot častni spominek božanstvu.

Strašne so te človeške žrtve, katere so pogani darovali svojim malikom. Strmeti pa moramo, da je v take grozne zmoti zabredel človeški um. Ko take reči čitamo in premišljujemo, potem šele vemo prav ceniti lepoto in vzvišenost Kristusovega nauka. Poganom Bog ni bil usmiljeno bitje, marveč najkrvoločnejši trinog. — Zato je Kristus, ki je prinesel na zemljo pravo vero in je vse človeško klanje odpravil, tudi v tem oziru pravi odrešenik vesoljnega človeštva.

Testament.

Znano je, da sovjetski komisar Rykov, oni, ki je pomagal, da so zloglasnega Trockija odslovili, zelo rad pogleda v kozarec. Nečo se je razširila vest, da je Trocki umrl ter zapustil oporoko. V tej je baje stalo, naj njegove možgane vlože v špirit, posodo skrbno zavijejo, ter pošljejo osrednjemu odboru v Moskvo. Pošiljatvi naj bi bil dodan listek z napisom: »Možgani so za sodruga Stalina, — Rykov naj pa špirit popije.«

»Novega soseda sva dobila, dragica,« je rekel in lomil prepečenec. Takoj ti ga moram naznaniti. No, morda ga tudi sama uganeš?«

»Ne bo nič, oče.« Postala je pozorna in strah se je je lotil.«

»Jaz tudi ne vem nič o njem,« je ugotovil in se zamejal. Toda dobil sem skrivnostne migljaje, ki nanzanjajo novega soseda.«

»No, potem ti je pa že Judita kaj pravila,« je odgovorila Bittra. Ta ne ve nikdar nič gotovega.«

Po dolgem presledku je žalostno vzdihnila.

»Ne ljubim novih sosedov, skoro gotovo nama bodo v nadlego. Očka, ali bi ne živela raje sama, drug za drugega?«

»Z velikim veseljem, hčerka,« je odgovoril skrivnostno. »Toda, kaj hočeš? Življenje je kakor veriga ali okovi. Marsikaj je na nam neznan način v medsebojni zvezi. In okovi so to, kar mi imenujemo družba.«

»Očka!« je boječ prosila. »Jutri bo v dolini sv. maša. Ali lahko povabim duhovnika na zajutrek?«

»No, upam, da bo boljši kot pojedina v nizki sobi z dvema posteljama in polni jokavih otrok. Kruh jima bodo ponudili v robcu in maslo bodo postavili na golo mizo.«

»Ne, očka. Ti le prečno gledaš. Ti ubogi reveži store vse...«

»Že prav!« se je vznejevoljil, »kar pripelji jih. Z ladje sem prinesel nekaj morskih listov, mislim, da še vedno leže zunaj.«

Nekoliko svojevrstna je bila kapelica v Glencarnu, vendar sva vljudno odklonila povabilo gospične Campionove. »Ta preprosta hišica bo na mojega izbirčnega kaplana napravila zelo nepovo-

ljen in odbijajoč vtis,« sem pomislil in se odločil zanj. Ves čas, ko sva vrhu hriba stopila z voza in šla peš dalje po mehkem blatu in mastni ilovici ter končno zavila preko travnikov k nizkim hrbovskim hišicam, sem ga natančno opazoval. Pred hišo se me je lotila nagajiva zlobnost in spustil sem ga naprej, da je vstopil pred mano in nenadoma stal sredi sivoga dima, ki vedno napolnjuje te hišice. Na leseni mizici, nad katero je visel konjski komat in pod katero se je leno pretegoval velik ovčarski pes, sem daroval sveto mašo. Med sveto mašo so se kokoši neprestano zaletavale v oltarni prt. Smejal sem se sam pri sebi in neprestano pričakoval kaj bo k vsemu temu rekel moj tenkočutni kaplan, ki je vedno pazil na snago. »Ne bo obstal,« sem si mislil. »Pospravil bo svoje stvari in se vrnil v Anglijo.« Kot vedno sem se zmotil tudi to pot. Kjer sem pričakoval odpora, tam sem videl solze veselja in ljubezni, kjer sem pričakoval užaljenosti, tam sem doživel navdušenje.

»Kaj takega ne dobite nikjer na svetu,« mi je navadno pravil, »take vere, tolikega spoštovanja do duhovnikov, tako vljudne in prisrčne postrežljivosti! Nobena kraljica ne bi znala svojega gosta bolj počastiti kot te iskre ženice. In če ji omenite njeno skrbnost, trud in ljubeznivost, se bo že umaknila iz strahu, da vas moti.« Toda pri teh ljudeh, v teh zakajenih kuhinjah, v katerih sem se moral še jaz dolgo truditi, da sem v dimu spoznal njihove obraze? »Pol svojega učenja bi dal, da bi znal naslikati te močne, poštene gorjance, z obrazi zagorelimi od solca in prepihanimi od vetra. In kako spoštljivo so se obnašali! In misel na to, da prihajajo k meni, mlademu človeku, da poklekujejo pred menoj na kamnita tla in mi šepetejo svoje nedolžne prestopke

Iz grobov sive davnine

Egipet, dežela severne Afrike ob Sredem zemske morju, nasproti Grčiji, je bil pred 3000 leti ena izmed največjih in najmočnejših držav na svetu, katero so vodili in vladali strogi in močno kralji — faraoni.

Prebivalci tega gospodarsko in kulturno visoko razvitega (kraljestva) naroda, so imeli svojo posebno vero o nadaljevanju življenja po smrti. Kakor hitro se je duša osvobodila telesnih spon, je morala nastopiti z velikim trudom združeno potovanje v kraljestvo mrtvih. Da pa so mogle duše umrlih vse te ovire odstraniti, zato so trupla sorodniki opremili in oborožili z velikimi množinami raznovrstnih predmetov, katere so polagali v grobnice. Te grobnice so bile prava, razkošna stanovanja z mnogimi stranskimi sobami, v katerih je bilo nakopičeno orožje, stoli, naslonjači, pitne čaše, lok in sulice in pušice. Predvsem so obdoločena vredne grobnice kraljev. Ti so hoteli tudi na oni strani življenja vso razkošnost, katero so še živi uživali.

Pred nekaj leti so se oči vseh narodov obračale zopet na Egipet. Ljubiteljem starozitnosti se je posrečilo po velikanskih naporih odkriti grobnico mladega faraona, ki je — skoro gotovo žrtev dvornih intrig, star še 18 let se moral ločiti s tega sveta. V dolini kraljev, pri mestu Thebe, nekdanji prestolnici egipčanskega kraljestva, je grob Tutankhamena odkril angleški arheolog Horvard Carter. Preden so prišli do kraljevega trupla, so morali iti skozi predsobe, v katerih je bilo nakopičeno orožje, truplo kralja pa je počivalo v prav poslednji sobi, ki je bila zaprta in nepečatena. Pred vrati — levo in desno — stajita dva vojaka — telesna straža faraonova, — obrnjena sta z obrazom drug proti drugemu

odšla v Ameriko: Ko pa so ji obljubili, da bo dobila veliko punčko s črtnimi kodrastimi lasmi in očmi, ki se dajo zapreti, se je takoj premislila in korajžno nastopila potovanje.

Nemški gradovi so bobnu. V moderni Nemčiji se ne zanimajo preveč za zgodovinske gradove. V severni Nemčiji je še na dražbo eden najstarejših gradov, grad Lenzburg blizu Wittenberga, za nekaj 2000 mark (1 mark je ca 13 Din). Zgrajen je bil pred tisoč leti. Zadnji lastnik je bil armadni kapetan v Isermann, ki je sklenil prodati vso zgodovinsko imovino. Ceno 2000 mark je ponudila banka, ki ima na grobu terjatev. Ker je lastnik protestiral, bo v kralji druga dražba, da dosežejo boljši izkupiček. Dohodninski urad ceni grad na 400.000 mark.

Kurjava z ledom. To je nobena nova iznajdba, ampak že dolgo praktično zadeva. Če hočeš stati trdo telo, mu moraš dostaviti toplote. Če pa se siva kakšna tekočina, se bo riota, ki ji je bila dovoljena, oprosti in segreje okolico. Če se n. pr. z ledeni l i vode, se oprosti toliko toplote, da bi se njej lahko zavrel drug

sulicami v rokah. Ko so odprli vrata, so našli sarkofag, pobravan s čistem zlatom. Toda tem ni bilo trupla, ampak so morali odtrati se nadaljuje tri, da so končno le dopeli do Tutankhamenovega trupla. Sarkofag, katerem počiva nesrečni mladi faraon je iz čistega zlata, okrog njega leže sami zlati predmeti, dalje najdražji kameni, truplo samo je navito v najfinejši in najdragocenejši tkanine; najhne slike bogov dokazujejo, da so ga bogovi spremljali in štiti na težavni in neprijetni poti. Po stenah se vrsti slika za sliko predstavljajoč mladega kralja na lovu na leve, kako žrtvuje v svojo ženo bogovom, kako pragajuje sovražnike. — In te nekaj naj omejnimo: na slavnega raziskovalca Carterja pa ni napravil ves sijaj, v katerem počiva mladi Tutankhamen, večjeja in silnejša utisa kakor že 3000 let star, ovenel kopek cvetle, katerega je bila mlada faraonova žena položila na sarkofag. —

Dobre knjige

Dr. Ciril Potočnik: »Dobri Pastirci. Slovencem je dal resno in ljubečo knjigo premišljevanj o Jezusovni in našem življenju slemenški spirital dr. Ciril Potočnik z »Dobrim pastirjem«. So to tri knjige: prva in druga sta izšli 29. in 30. leta, tretja je dni, dobe se vse v založnici K. T. D. Ničman, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 2. Po njih bodo segli duhovnik, redovnik in pobožen laik z enako silo. Zakaj knjiga je pisana z resno toploto in neskončno ljubeznijo. Vsaka beseda te pridrži, da misliš. Knjiga je premišljevalna, to je vsak večer prečitaš odstavček, zjutraj pa ga premišljaš in nase obrneš. Tako si v večni zvezi z Bogom, ki za ljubiš in se ga bojiš... Danes ljudi ne bo več zdržala molitev ki so jo posedovali od starih, pa so mehanično izročajo svojim potomcem. P. nes je treba strašnega notranjega prepričanja, ki je izkušeno s teboj kakor kosti. In to dobiš a premišljevanjem. Zato naj gre knjiga na deželo, od hiše do hiše naj potuje! Pa če je družina ne more n. ročiti, naj si je izposodi v farni knjižnici ali v dru-

štveni knjižnici ali v župnišču (koder bi je morali imeti v več izvodih!). Dobi se v založbi K. T. D. Ničman, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 2. Cena knjigam: Prva knjiga (broš, razprodana) v pol platno vezana Din 50.—, elegantno vezana Din 60.—; druga in tretja: broširana Din 40.—, v pol platno vezana Din 52.—, elegantno vezana Din 64.—. Po pošti Din 2.— več.

Dr. Jakob Žagar: Prazgodovina sveta. Ročna knjižnica, 10., 11. in 12. zvezek. Izdala in prodaja Misijonska tiskarna v Donžalah (Groblje). Cena vsakemu zvezku 2 Din. — Pisatelj nam v treh drobnih zvezkih razlaga na znanstveno poljuden način nauk o postanku sveta, o početku življenja in človeka na svetu in o prazgodovinskem človeku. Pisatelj nam razlaga razne znatne domneve brez-vernih učenjakov glede teh vprašanj in jih obenem primerja z naukom naše vere, zlasti s sv. pismom. — O teh stvarih se danes veliko govori in piše. Svobodomiselnost nas na vsak način hočejo spraviti v sorodstvo s katko praoplico, ne da bi imeli za to le en lehten dokaz. Žrtvuješ teh par dinarjev in dobiš boste tri koristna knjižice, iz katerih se boste lahko naučili razlikovati zrno od plev.

Stefan Lazar: S srečo in plinom (Titanjak). Roman. Priredil Franc Kolenc. Cena za broširani izvod 10 Din, za vezan izvod pa 15 Din. — Knjiga se dobi v vseh ljubljanskih, mariborskih in celjskih knjigarnah. Kakor roman »Esterac«, ki nam ga je g. Kolenc preskrbel nedavno, bo tudi ta novi, fantastični roman, žigar vsebina je podana že v naslovu, vabudi gotovo veliko zanimanje. Vsem knjigo, ki ima izredno nisko ceno, toplo priporočamo!

Brinje in fige dobite vsakdo v najboljši kakovosti pri **FRAN POGAČNIK-u**, Ljubljana, Dunajska cesta št. 67 (nasproti mitreici)

L. Mikuš
Ljubljana, Mesni trg 15
Na moto **Dežniki** Na veliko
Eisenovtveno 1830 Isclon 2282

VAŠA KORIST

Je, ako kupite obleke direktno v tovarni

IZ TOVARNNE DIREKTNO NA TELO TO JE POCENI, NAJ VSI VEDO

Pišite po novi veliki ilustrirani cenik! Irgovski dom **Sternbecki, Celje št. 19**

V VS. KO HIŠO »DOMOLJUBA«

ter vode. ni meri 20 stopinj Celzija. Zato ni v krajih, kjer je dosti vode, nikoli tako mrzlo kakor v suhih krajih. V nočeh ko smrzuje, postavi v kak prostor posodo z vodo in so bo ta zamrznila, se bo temperatura v prostoru nekoliko zvišala. Lahko pa napraviš še naslednji opek: V steklenico nasuji nekaj fiksirne soli, kakrno rabijo fotografi, in jo deni v vročo vodo; dokler je sol ne stali. Daj nato steklenico v miren kot, a se ohladi. Vrzi sedaj zrno te true fiksirne soli. Tekočina v steklenici se mahotina sirdi, steklo se pa tako segreje, da ga boš komaj obdržal v roki. Isto tako oddaja zamrzujoča voda svojo toploto in sicer med vseni saovni največ.

Zaupanje v zdravnik. — Bilo je na bojnem polju. Vojnški zdravnik je bil od vojaka do vojaka, ki so ležili ubiti na polju, ter jih je zaznamoval s kredo. Sanitnejci pa so nosili te zaznamovane skupen grob. Ko so zopet enega prinesli do groba, se je ta nenadoma zglasil, ker se je zbudil a nezavesti. Nikar, jaz sem vendar živ! — Toda sanitnejci so mu odgovorili: Kaj, to naš doktor je boljše ve, — pa so ga rglji v grob.

— kar vprši svojih tovarišev; in male deklice s svojimi lepimi, nedolžnimi obrazi, katere so skrivale za robove svojih ogrinjal in plahe, začudene oči otrok in stari sivi možje, ki so se sklanjali nad ognjem — zakaj morate biti ravno vi najšrečnejši na zemlji, narod, za katerega bi bil človek pripravljen tudi umreti.

Dobro, preidemo k stvari. Tisto jutro sva v Glen-carnu doživela tepe reči. Kot mlajubec, star človek ne ljubim razburljivih prizorov in se jim najraje izognem, a takrat je bilo prepozno. Jutro je bilo temno in rahlo je pršil topel dež, deževne kaplje so nama curljaje po obrazu, stihle na cvrtnik, premočile dežni plašč in prodrla do suknje. Dež naju je delal zaspana, ogrel in utrudil. Hiše nisva videla, dokler nisva stala pred njo. In ko sva vstopila sva najpreje zagledala Bitro Campion. Klečala je na ilovnatih tleh in postrežljivi ljudje so ji ponudili vrečo, da si jo je položila pod kolena. Zavita je bila v dežni plašč, katerega rob, okrašen z modrim blagom ji je skoro popolnoma zakrival obraz. Klečala je sredi preprostih gorjancev. Če bi se danes prikazovali svetniki v telesnih postavah, mislim, da bi jim ne mogli izkazovati večjega spoštovanja kot so ga ta uboga hvaležna srca izkazovala Bitri Campion. Mene njena navzočnost ni prav nič vznemirjala, ker sem jo že večkrat opazil pri sveti maši, oče Letheby pa se je z začudenjem ozrl nazaj in me vprašujoče pogledal. Jaz se za to nisem zmenil, ampak odšel spovedovat v sosedno sobo.

Zvončkanje malega zvončka je bilo edino zname-nje, po katerem sem mogel zasledovati potek svete maše. In ko sem menil, da je končana, sem opazoval nejasne slike ameriških znancev in prijateljev, ki so bile pritrjene na surovo steno. Iznemada preseka tihi molk jezni glas očeta Lethebyja.

Poklekните vendar! Ali nimate nobenega spošto-vanja do Njega, ki se je ravnokar zopet vrnil v vaša srca in je pred vami na oltarju? Ljudje so počasi vstajali po zadnjih molitvah in so bili zelo nevojnji nad obnašanjem mladega duhovnika, ki je — kot sem kmalo ugotovil — z velikim navdušenjem častil prave Evharistijo. Počakal sem še nekoliko, nato sem stopil med ljudi in jim sporočil, kje bo naslednje dni sveta maša. Po tem kratkem ožnanilu sem se zopet vrnil v spalnico, katero so ločile vrata od kuhinje. Vstopila je gospodična Campion in nama sporočila občetno povabilo. Z velikim veseljem sva se ji zahvalila za povabilo in obžalovala, ker ji ne moreva ustreči, ker bi morala obrniti hrbel svojim gostiteljem in bi jih morda užalila. Mirno lahko priznam, da sem bil mnogo bolj zadovoljen na teh ilovnatih tleh in poslikanih stolah kot bi bil v obednici gospoda Campiona. Res je sicer, da je Janez Casey narezal kruh v zelo širčke, velike kose in neprestano v zadregi vrtel svoj kotarec, toda na te senčne strani nisem obračal nobene pozornosti. Zajec je bil svež in dobro pripravljen, maslo izvrstno in domača dekleta so se z materjo potrudila, da je bilo vse v redu in dostojno kakor na dvoru. Govorili smo o najrazličnejših stvareh, o vremen-u, o žetvi, o sosedih... Zabavali smo se s starim Danom Downeyem, ki je zelo dobro poznal svelo pismo, spraševali smo ga o Jeroakimovih otrokih in skušali izvleči iz njega njegovo skrivnost, kje je naj-več zajcev v teh hribih. Neprestano si je moral mašiti usta s kruhom, da bi ohranil skrivnost zase in je ne izdal drugim: Mali otroci so boječe prosili sladkorčkov. Sosedje so potrpežljivo čakali, dokler niso postregli nama, nato so prišli na vrsto tudi oni. Blago-slovila sva jih in zapustila hišo hvaležna kakor more biti le irski duhovnik hvalečen svojim ovčicam.

Gramofone, radio-aparate, plošče, šivalne stroje in kolesa vam dobavi najceneje tvrdka

»APOLO«

LJUBLJANA, Miklošičeva c.
(Palača »GRAFIKA«)

Izdala se je.

Ona: »Joj, joj, moj prstan se mi je snel z roke in zgubila sem ga.«

On: »Nič ne ne skrbi, se je že našel. V mojem hlačnem žepu, kjer imam denarnico, je bil.«

Velika noč in pomlad se bližata!

Marsikomu je treba nove obleke in čevljev. Slabi časi pa marsikaterega ovirajo pri nakupu potrebnih stvari. Da po možnosti olajšam te neprilike, sem ponovno znital do skrajne meje cene manufakturni, usnju, železu, cementu, peki, umetnemu gnojilu itd. Posebno sem pa znital cene kamgarom za moške obleke in volnenemu in drugemu blagu za ženske obleke, ter klobukom. Pridite in prepričali se boste, da kupite pri meni dobro in poceni. Dobite pa v moji trgovini vse, kar rabite za dom. Vpeljal sem na novo betonsko železo.

Ivan A. Grošek,
trgovina z meš. blagom, Trebnje.

14. dražba

»Divje kože«

se vrši 21. marca na velesejmu.

Kože pošljite na naslov »DIVJA KOŽA«
Ljubljana, Velesejem.
Najavljeno je mnogo inozemskih kupcev.

V nekem oknu stanovanjske hiše se je naenkrat pojavila tablica z napisom: »Klaviar naprodaj.«

Dobro uro nato pa se je v sosedovem oknu prikazal lepak, na katerem je stalo: »Bravo, živijo!«

Ugoden nakup

Najboljše nogavice, rokavice, srajce, ovratnike, kravate, trikoperilo, lišča mila in vezenine, vse potrebščine za čevljarje, šivilje in krojače, itd. itd.

po najnižji ceni dobite le pri tvrdki

Josip PETELINC, Ljubljana

Sr. Petra nasip 7 (za vodo).

Dora je prišla z mesta k stricu na deželo.
»Stric, zakaj pa kokoši tako kokodakajo?«

»Najbrž da so lačne.«

Dora je nekoliko pomislila: »Hm, če bi bile lačne, pa bi si znesle par jajc zase.«

HRANILNICA IN POSOJILNICA

registrovana zadruga z noomejeno zavezo

v KAMNIKU (Šutna št. 22)

Urad v lastni hiši »Pri Krištofu« blizu postaje

Izdajatelj: Dr. Franc Križar

Urednik: Jože Kolšek.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čed.

Mali oglasnik

Vsaka druga vrstica ali tve prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico ako kupuje o kmetijske potreščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo postav ozloma obrtniki pomočnikov ali varo v narobe

Řidova moha Din 4-

Prvovrstne koruone izdelane po zelo ugodni ceni, od 25 kr naprej, razošilja Pavel Sedej, umetni mlin, Javornik, Gorenjsko.

Velik zaslužek

Recept za izdelovanje kreme za čevle, masti za usnje, čistila za kovine, sveče i. t. d., poceni prodam. Pošijite znamko za odgovor na P. Batiš, Ljubljana, poštni predal 276

Zelene detelje 2000

in sladke mrve ter 500 kg otepotov in 800 kg krompirja za seme prodaja Ivan Koci, Ravne H tih pri Litiji.

Fanto od 14 do 17 let star ga za kmečka dela spremem. Jožef Avšec g. Karel 22 D. M. v Polju.

Iščem deho

srednje starosti vajeno kmetijskih del. Plača po dogovoru ali pismeno. Naslov Franc Fajfer, posestnik Lubno št. 8 pošta Podnart Gorenjsko.

Prodajam

10 do 15 A. 2. panjev čebel vse z mladimi maticami; panji so večinoma novi. Cene po Din 450 do 500. Matija Jajen, Rodina 13 pošta Zirovnica, Gorenjsko.

Rubrica

v ravnici varnina otrobiubna gospodinja se spreme v mali družini na deželi; plačilo po dogovoru, nastop takoj. Ponudbe na upravo Domoljubi p. d. šifro obrtnikov št. 1728.

On: »Niti ene kunje nisi imela na sebi, ko sem te vzela.«

Ona: »Zato imam pa zdaj samo kunje.«

Kože vseh vrst divjač ne

kupuje ter plačuje visoke cene

Zdravič, trgovina, Ljubljana,
Sv. Florijana ulica 9.

Bogataš: »Pravite, da bi mnogo ljudi rado videlo, ako bi vi poročili mojo hčer?«
Snubec (hitro): »Da, vsi moji upniki.«

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite poceni in dobri pri tvrdki

H. SUTTNER
Ljubljana 1

Prešernova ulica št. 4.

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije, Avstralije.

Lastna protokollirana tovarna ur v švic.

Ure v vseh cenah od Din 44 — naprej.

Št. 120 kovinska anker ura Din 44 — s sekundnim kazalcem Din 78 —

Št. 121, ista z radijem Din 58 —, s sekundnim kazalcem Din 94 —, št. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49 —, s radijem Din 76 —. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik zastoj in poštne prosto od

Št. 121, ista z radijem Din 58 —, s sekundnim kazalcem Din 94 —, št. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49 —, s radijem Din 76 —. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik zastoj in poštne prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

Brinje, fige u. slive

za žganjekubo prodaja po najnižji ceni tvrdka IVAN JELACIN, Ljubljana, Emonska cesta št. 1.

On: »Upam, da te je povest, ki sem ti je posodil, zamirala.«

Ona: »Seveda me je, ampak, še mnogo bolj pa pismo, ki si ga pozabil v knjigi.«

Dunaški velesejem

(WIENER MESSE)

13. do 19. marca 1932 (v Rotundi do 20. III.)

POSEBNE PRIREDITVE:

Semenj pohištva / Reklamni semenj / Posebna razstava novodobnega plinskega orodja / »Elektrika v gospodinjstvu« / Salon kožovinaste mode / Dunajska pletilna moda MEDNARODNA RAZSTAVA AVTOMOBILOV IN MOTORNIH KOLES

Semenj za stavbarstvo in gradbo cest / Razstava hranil in živil / Posebna razstava z Gradiščanskega / Tehnične novosti in iznajdbe

Kmetijska in gozdarska vzorčna razstava Brez vizuma / Sejmsko izkaznico in potnišni listom prost prestop meje v Avstrijo. — Ogrski prehodni vizum se ob predložitvi sejmske izkaznice dobi na meji. — Precejšnje vozne olajšave na jugoslovanskih, ogrskih in avstrijskih železnicah, na Dunaju, na Jadranskem morju in v zračnem prometu. Pojavnila vseh vrst ter sejmske izkaznice (š Din 50.—) se dobe pri

Wiener Messe Akt. Ges., Wien VII. ter med lipskim spomladanskim sejmom pri poslovalnici v Leipzigu, Oesterr. Messhaus in pri častnih zastopstvih v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Dunajska cesta 31; Zveza za tujski promet v Sloveniji (»Putnike«), Dunajska cesta 1, Zveza za tujski promet v Sloveniji (»Putnike«) podružnica hotel Miklič, nasproti glavnega kolodvora.

Prva misel. On: »Sinoči se mi je pa tebi sanjalo.«

Ona: »Kakšno obleko pa sem imela na sebi?«